

Dosarul nr. 2r-309/19

Prima instanță: (Judecătoria Orhei, sediul Șoldănești) E. Lavciuc
Instanța de apel: (Curtea de Apel Chișinău) Gr. Dașchevici, A. Panov, L. Bulgac

DECIZIE

22 mai 2019

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al
Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
judecătorii

Ala Cobăneanu
Svetlana Filincova
Dumitru Mardari

examinând recursul declarat de Vlas Vadim, reprezentat de avocatul
Șcerbacova Cristina,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lungu Gheorghe
împotriva Eugeniei Copaci și Vlas Vadim, intervenient accesoriu notarul public
Cornos Elena, Instituția Publică "Agenția Servicii Publice", Societatea cu
Răspundere Limitată "Nucagrogrup" cu privire la declararea nulității certificatului
de moștenitor legal și contractelor de vânzare-cumpărare, anularea înregistrării
dreptului de proprietate și cererea reconvențională depusă de Vlas Vadim împotriva
lui Lungu Gheorghe și Copaci Eugenia, intervenient accesoriu notarul public Cornos
Elena, Instituția Publică "Agenția Servicii Publice" cu privire la recunoașterea ca
cumpărător de bună-credință,

împotriva încheierii din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care
s-a respins cererea lui Vlas Vadim privind repunerea în termen a apelului declarat la
data de 11 martie 2019 și s-a restituit ca tardiv apelul declarat de Vlas Vadim,

constată:

La 25 august 2015, Lungu Gheorghe a depus cerere de chemare în judecată
împotriva Eugeniei Copaci și Vlas Vadim, intervenient accesoriu notarul public
Cornos Elena și Instituția Publică "Agenția Servicii Publice" cu privire la declararea
nulității certificatului de moștenitor legal și contractelor de vânzare-cumpărare,
anularea înregistrării dreptului de proprietate.

Prin încheierea din 02 iunie 2016 a Judecătoriei Șoldănești, sediul Central,
s-a atras în proces în calitate de intervenient accesoriu Societatea cu Răspundere
Limitată "Nucagrogrup".

Vlas Vadim a depus cerere reconvențională împotriva lui Lungu Gheorghe și
Copaci Eugenia, intervenient accesoriu notarul public Cornos Elena, Instituția
Publică "Agenția Servicii Publice" cu privire la recunoașterea ca cumpărător de
bună-credință.

Societatea cu Răspundere Limitată "Nucagrogrup" a depus cerere reconvențională împotriva lui Lungu Gheorghe și Copaci Eugenia cu privire la recunoașterea ca cumpărător de bună-credință.

Prin încheierea din 23 februarie 2017 a Judecătoriei Șoldănești, sediul Central, a fost confirmată tranzacția de împăcare încheiată între Lungu Gheorghe și Societatea cu Răspundere Limitată "Nucagrogrup", prin care Lungu Gheorghe a renunțat la pretenția împotriva Societății cu Răspundere Limitată "Nucagrogrup" cu privire la declararea nulității contractului de vânzare-cumpărare din 22 septembrie 2015 încheiat între Copaci Eugenia și Societatea cu Răspundere Limitată "Nucagrogrup" în privința terenului agricol, iar ultima renunță la pretenția formulată în cererea reconvențională împotriva lui Lungu Grigore și Copaci Eugenia cu privire la recunoașterea ca cumpărător de bună-credință a bunului imobil situat în s. Chipeșca, raionul Șoldănești, cu încetarea procesului.

Prin hotărârea din 22 februarie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești, s-a admis cererea de chemare în judecată depusă de Lungu Gheorghe.

S-a declarat nul certificatul de moștenitor legal nr. 2206 din 19 august 2004 eliberat de notarul public Cornos Elena asupra terenurilor agricole cu suprafața de 0,8343 ha și suprafața de 0,0200 situate în extravilanul satului Chipeșca, raionul Șoldănești.

S-a anulat înregistrarea dreptului de proprietate a lui Vlas Vadim asupra terenurilor agricole cu suprafața de 0,8343 ha și suprafața de 0,0200 situate în extravilanul satului Chipeșca, raionul Șoldănești.

S-a respins cererea reconvențională depusă de Vlas Vadim împotriva lui Lungu Gheorghe și Copaci Eugenia, intervenient accesoriu notarul public Cornos Elena, Instituția Publică "Agenția Servicii Publice" cu privire la recunoașterea ca cumpărător de bună-credință.

La 22 martie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Vlas Vadim a depus cerere de apel nemotivată împotriva hotărârii din 22 februarie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești (f.d. 50-52 Vol. II).

Prin încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Vlas Vadim și s-a acordat termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivate și dovada de achitare a taxei de stat în mărime de 1 180,62 de lei (f.d. 71-73 Vol. II).

La 08 octombrie 2018, Vlas Vadim a depus cerere, prin care a solicitat corectarea erorii materiale de calcul în încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin substituirea sumei taxei de stat de 1 180,62 de lei impusă spre încasare pentru depunerea cererii de apel cu suma de 75 de lei, iar în caz de respingere a cererii de corectare a erorii, scutirea parțială de la plata taxei de stat pentru suma ce depășește 75 de lei (f.d. 79-80).

La 08 octombrie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Vlas Vadim a depus cerere de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat în mărime de 75 de lei (f.d. 81-88 Vol. II).

Prin încheierea din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de corectare a erorii depusă de Vlas Vadim.

S-a respins cererea de scutire parțială de la plata taxei de stat la depunerea apelului și s-a restituit apelul declarat de Vlas Vadim din motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel din 27 septembrie 2018 (f.d. 89-93 Vol. II).

La 21 decembrie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Vlas Vadim a declarat recurs împotriva încheierii din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 102-106).

Prin decizia din 13 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins recursul declarat de Vlas Vadim și s-a menținut încheierea din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 110-117 Vol. II).

La 11 martie 2019, Vlas Vadim a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 22 februarie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești, cu dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 1 105,62 de lei. De asemenea, a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului (f.d. 122-130 Vol. II).

Prin încheierea din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea lui Vlas Vadim privind repunerea în termen a apelului declarat la data de 11 martie 2019 și s-a restituit ca tardiv apelul declarat de Vlas Vadim.

La 09 aprilie 2019, prin intermediul oficiului poștal, Vlas Vadim, reprezentat de avocatul Șcerbacova Cristina, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, prin care a solicitat admiterea recursului cu casarea încheierii contestate.

Recurentul Vlas Vadim în motivarea recursului a invocat ilegalitatea încheierii contestate, care a fost pronunțată cu încălcarea normelor de drept procedural.

De asemenea, recurentul a specificat că neachitarea taxei de stat în mărime de 1 180,62 de lei a fost determinată de faptul că aceasta a fost calculată reieșind din valoarea bunurilor indicate în Certificatul de moștenitor legal eliberat de notarul public Cornos Elena la 19 august 2004 pe numele Eugeniei Copaci, care nici nu au fost obiectul prezentului litigiu.

A relatat că întru asigurarea dreptului de acces la justiție, cererea de recurs urmează a fi admisă cu casarea încheierii recurate și restituirea cauzei la rejudecare pentru examinarea apelului în fond.

În conformitate cu art. 425 Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat încheierea contestată la data de 21 martie 2019, dar date ce ar confirma recepționarea acesteia de către recurent, la materialele cauzei lipsesc.

Astfel recursul declarat la data de 09 aprilie 2019, este în termen.

În conformitate cu art. 426 al. (3) Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Examinând recursul declarat, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră neîntemeiat și care urmează a fi respins din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 427 lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

După cum rezultă din actele cauzei, Vlas Vadim în termenul de procedură și anume la 22 martie 2018, a declarat apel nemotivat și fără plata taxei de stat împotriva hotărârii din 22 februarie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești (f.d. 50-52 Vol. II).

În conformitate cu art. 368 alin. (1) Codul de procedură civilă, dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat, instanța de apel dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

Astfel prin încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel depusă de Vlas Vadim și s-a acordat termen de 7 zile din momentul recepționării încheierii pentru lichidarea neajunsurilor și anume prezentarea cererii de apel motivare și dovada de achitare a taxei de stat în mărime de 1 180,62 de lei (f.d. 71-73 Vol. II).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. a) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).

La 08 octombrie 2018, Vlas Vadim a depus cerere, prin care a solicitat corectarea erorii materiale de calcul în încheierea din 27 septembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, prin substituirea sumei taxei de stat de 1 180,62 de lei impusă spre încasare pentru depunerea cererii de apel cu suma de 75 de lei, iar în caz de respingere a cererii de corectare a erorii, scutirea parțială de la plata taxei de stat pentru suma ce depășește 75 de lei (f.d. 79-80).

La 08 octombrie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Vlas Vadim a depus cerere de apel motivată și dovada de achitare a taxei de stat în mărime de 75 de lei (f.d. 81-88 Vol. II).

Prin încheierea din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea de corectare a erorii depusă de Vlas Vadim.

S-a respins cererea de scutire parțială de la plata taxei de stat la depunerea apelului și s-a restituit apelul declarat de Vlas Vadim din motivul neîndeplinirii indicațiilor instanței de apel din 27 septembrie 2018 (f.d. 89-93 Vol. II).

La 21 decembrie 2018, prin intermediul oficiului poștal, Vlas Vadim a declarat recurs împotriva încheierii din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 102-106).

Prin decizia din 13 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție, s-a respins recursul declarat de Vlas Vadim și s-a menținut încheierea din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (f.d. 110-117 Vol. II).

La 11 martie 2019, Vlas Vadim a depus cerere de apel împotriva hotărârii din 22 februarie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Șoldănești, cu dovada de achitare a taxei de stat în sumă de 1 105,62 de lei. De asemenea, a solicitat repunerea în termenul de declarare a apelului (f.d. 122-130 Vol. II).

În conformitate cu art. 369 alin. (1) lit. b) Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Prin încheierea din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea lui Vlas Vadim privind repunerea în termen a apelului declarat la data de 11 martie 2019 și s-a restituit ca tardiv apelul declarat de Vlas Vadim.

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră încheierea contestată ca fiind legală și întemeiată din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel.

În conformitate cu art. 110 Cod de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

În conformitate cu art. 111 alin. (3) Codul de procedură civilă, termenul de procedură stabilit în ani, luni sau zile începe să curgă în ziua imediat următoare datei calendaristice stabilite, datei comunicării actului de procedură sau producerii evenimentului ori momentului care a condiționat începutul lui.

În conformitate cu art. 113 alin. (1) Codul de procedură civilă, dreptul de a efectua actul de procedură încetează o dată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța judecătorească (judecător).

Contrar normelor procedurale enunțate, Vlas Vadim a depus apel repetat cu achitarea taxei de stat numai la data de 11 martie 2019, după ce prin încheierea din 15 noiembrie 2018 a Curții de Apel Chișinău (menținută prin decizia din 13 februarie 2019 a Curții Supreme de Justiție), s-a restituit cererea de apel depusă de Vlas Vadim pe motiv că nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea din 27 septembrie 2018.

Deci, cererea de apel repetată a fost depusă cu încălcarea termenului prevăzut de art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă.

Prin urmare, în interpretarea corectă a prevederilor art. 362 alin. (1) Codul de procedură civilă, este de înțeles că termenul de declarare a apelului curge de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Astfel, legislația nu prevede alte excepții privitor la termenul de declarare a apelului.

Mai mult, odată cu depunerea apelului repetat împotriva hotărârii primei instanțe, Vlas Vadim nu a prezentat prin probe incontestabile, dovada imposibilității îndeplinirii actului procedural în interiorul termenului prevăzut de lege.

Or, în conformitate cu art. 116 alin. (1), (2) și (3) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. Cererea de repunere în termen se depune la instanța judecătorească care efectuează actul de procedură și se examinează în ședință de judecată. Participanților la proces li se comunică locul, data și ora ședinței. Neprezentarea lor însă nu împiedică soluționarea repunerii în termen. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care

nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.

Astfel, avînd cunoștință despre existența hotărârii contestate, recurentul urma să întreprindă toate măsurile necesare, după cum sugerează jurisprudența Curții Europene a Drepturilor Omului (Van Harn versus Germany, nr. 7557/03 din 11 septembrie 2007), de a proteja dreptul de acces la instanță și de a îndeplini actele procedurale în termenii prevăzuți de lege, fapt însă ignorat de acesta.

Totodată, instanța de recurs reține că o astfel de soluție este incompatibilă cu respectarea garanțiilor unui proces echitabil, în sensul prevederilor art. 6 § 1 din Convenția Europeană pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, avînd în vedere că prelungirea nejustificată a termenului pentru exercitarea apelului ar împiedica rămânerea irevocabilă, ca urmare a expirării termenului de atac, a hotărârii judecătorești emise de instanța de fond și ar leza, în acest mod, principiul securității raporturilor juridice.

Din considerentele menționate, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a respinge recursul declarat de Vlas Vadim, reprezentat de avocatul Șcerbacova Cristina și de a menține încheierea din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 Codul de procedură civilă, Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d e c i d e:

Se respinge recursul declarat de Vlas Vadim, reprezentat de avocatul Șcerbacova Cristina.

Se menține încheierea din 21 martie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Lungu Gheorghe împotriva Eugeniei Copaci și Vlas Vadim, intervenient accesoriu notarul public Cornos Elena, Instituția Publică "Agenția Servicii Publice", Societatea cu Răspundere Limitată "Nucagrogrup" cu privire la declararea nulității certificatului de moștenitor legal și contractelor de vânzare-cumpărare, anularea înregistrării dreptului de proprietate și cererea reconvențională depusă de Vlas Vadim împotriva lui Lungu Gheorghe și Copaci Eugenia, intervenient accesoriu notarul public Cornos Elena, Instituția Publică "Agenția Servicii Publice" cu privire la recunoașterea ca cumpărător de bună-credință.

Decizia este irevocabilă.

Președintele ședinței, judecătorul

Ala Cobăneanu

judecătorii

Svetlana Filincova

Dumitru Mardari